

ĢENERĀLADVOKĀTES KRISTĪNES ŠTIKSAS-HAKLAS
[CHRISTINE STIX-HACKL] SECINĀJUMI,

sniegti 2004. gada 8. jūnijā¹

I — Ievada apsvērumi

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienų tiesības*

1. Šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir viena no četrām paralēlajām tiesvedībām², kas attiecas uz to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvu 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību³ (turpmāk tekstā — “Direktīva”). Tāpat kā citas procedūras, arī šī procedūra attiecas uz aizsardzību, kas ir noteikta ar *sui generis* tiesībām, un tās piemērojamību sporta derību nozarē.

2. Direktīvas 1. pants ietver noteikumus, kas attiecas uz tās piemērošanas jomu. Tas ir izteikts šādā redakcijā (izvilkums):

“1. Šī direktīva attiecas uz visu formu datubāzu tiesisko aizsardzību.

1 — Oriģinālvaloda — vācu.

2 — Runa ir par tiesvedībām lietās C-203/02, C-338/02 un C-444/02, kurās es šodien sniežu savus secinājumus (2004. gada 9. novembra spriedumi, Krājums I-10415. lpp., I-10549. lpp.).

3 — OV L 77, 20. lpp.

2. Šajā direktīvā “datubāze” nozīmē neatkarīgu darbu, datu vai citu materiālu individuāli elektroniski vai citādi pieejamu krājumu, kas sakārtots sistemātiski vai metodiski.”

3. III nodaļa, kas ietver 7.–11. pantu, reglamentē *sui generis* tiesības. 7. pants par aizsardzības objektu nosaka (izvilkums):

izbeidz tiesības kontrolēt šo eksemplāru atkārtotu pārdošanu Kopienā.

“1. Tādas datubāzes veidotājam, kuras saturs iegūšanā, pārbaudē vai noformēšanā ir veikts kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtisks ieguldījums, dalībvalstis nodrošina tiesības novērst visa datubāzes saturs vai kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtiskas tā daļas iegūvi [iegūšanu] un/vai atkārtotu izmantošanu.

Publiska iznomāšana nav uzskatāma par iegūvi [iegūšanu] vai atkārtotu izmantošanu.

3. Pirmajā punktā minētās tiesības var tikt nodotas citiem, deleģētas vai piešķirtas ar licences likumiem.

2. Šajā nodaļā:

[..]

a) “iegūve [iegūšana]” nozīmē visa datubāzes saturs vai būtiskas tā daļas īslaicīgu vai pastāvīgu pārvietošanu uz citu datu nesēju jebkādiem paņēmieniem un jebkurā formā;

5. Nav atļauts atkārtoti un sistemātiski iegūt un/vai atkārtoti izmantot nebūtiskas datubāzes saturs daļas, ja tas saistīts ar darbībām, kas traucē normālai šīs datubāzes izmantošanai vai nepamatoti apdraud šīs datubāzes veidotāja likumīgās intereses.”

b) “atkārtota izmantošana” nozīmē jebkāda formā nodrošinātu brīvu piekļuvi visam datubāzes saturam vai tā daļai, izplatot tās eksemplārus, to iznomājot vai nodrošinot tās tiešsaisti vai citas pārraides formas. Pirmā datubāzes eksemplāra pārdošana Kopienā, ko izdara tiesību subjekts vai kāds ar viņa piekrišanu,

4. Direktīvas 8. panta, kas attiecas uz likumīgu lietotāju tiesībām un pienākumiem, 1. punktā ir paredzēts, ka:

“1. Publiski pieejamas datubāzes veidotājs nedrīkst atturēt datubāzes likumīgu

lietotāju no tās satura kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā nebūtisku daļu iegūšanas un/vai atkārtotas lietošanas [izmantošanas] jebkādos nolūkos. Ja likumīgajam lietotājam atļauts iegūt un/vai atkārtoti izmantot tikai daļu no datubāzes, šis noteikums attiecas tikai uz šo daļu.”

Autortiesību likuma 49. panta 1. daļu, kas tagad ir šāda:

5. Direktīvas 9. pants precizē, ka dalībvalstis var paredzēt izņēmumus no *sui generis* tiesībām.

“1) Sarakstu, tabulu, programmu un citu līdzīga veida paligmateriālu, kas apvieno lielu datu daudzumu, vai

2) datubāzes, kuras satura iegūšanā, pārbaudē vai noformēšanā ir veikts būtisks ieguldījums,

B — *Valsts tiesības*

autoram ir izņēmuma tiesības noformēt visu datubāzes saturu vai kvalitātes vai kvantitātes aspektā būtisku tā daļu, to reproducējot un nododot sabiedrības rīcībā.”

6. Autortiesību likuma (Nr. 34/1991) 49. panta 1. daļas redakcijā pirms grozījumiem, kas veikti saskaņā ar Direktīvu, ir noteikts, ka ir aizliegts reproducēt sarakstus, tabulas, programmas un citus līdzīga veida dokumentus, kuri apvieno lielu datu daudzumu, bez autoru piekrišanas desmit gadu laikā no to publikācijas gada.

III — Pamata prāvas fakti

A — *Vispārējā daļa*

7. Direktīvas transponēšanai izdots 1998. gada 3. aprīļa likums Nr. 250 grozīja

8. Augstākās ligas profesionālā futbola čempionātus Anglijā organizē *The Football*

Association Premier League Limited un *The Football League Limited* un Skotijā — *The Scottish Football League. Premier League* un *Football League* (kas apvieno pirmo, otro un trešo līgu) kopā veido četras līgas. Pirms katras sporta sezonas sākuma tiek apspriestas katras līgas katras sezonas spēļu programma. Šī informācija tiek apkopota un izplatīta elektroniskā veidā. Spēļu plānošana tiek izziņota, pirmkārt, drukātās brošūrās hronoloģiskā secībā, un, otrkārt, katras līgas visām komandām. Komandu pāri, kuriem ir jāspēlē vienam pret otru, tiek apzīmēti ar X un Y burtiem (piemēram, *Southampton* pret *Arsenal*). Katrā sezonā ir apmēram 2000 spēles, kas norit vairāk nekā 41 nedēļas laikā.

B — Speciālā daļa

10. Šis prejudiciālās tiesvedības sākums ir *Fixtures* prasībā pret *Oy Veikkaus Ab* (turpmāk tekstā — “*Veikkaus*”). Saskaņā ar iesniedzējtiesas norādījumiem, *Veikkaus* katras nedēļas derību (*Vakioveikkaus*, *Tulosveto*, *Pitkäveto* un *Moniveto*) organizēšanai izmantoja apmēram ceturtdaļu no datiem par Goda līgas un citu līgu turpmākajām spēlēm laikposmā no 1998. līdz 1999. gadam. *Vakioveikkaus* un *Pitkäveto* [derību] nolūkiem tā katru nedēļu izmantoja informāciju par Goda līgu un I līgu un dažreiz arī informāciju par zemāko līgu spēlēm. Izmantoto datu proporcija svārstījās no divām trešdaļām par Goda līgu līdz vienai trešdaļai par I līgu. *Tulosveto* un *Moniveto* [derību] nolūkiem ikreiz tika izmantoti tikai daži dati. Minētajā laikposmā *Veikkaus* katras nedēļas derībās izmantoja datus par apmēram 80 spēlēm, kuru starpā bija futbola spēles ne tikai Anglijā, bet arī citur Eiropā, hokeja čempionāti u.c.

9. Anglijas un Skotijas futbola čempionātu organizētāji ar pilnvarojuma līgumu izvēlējās Skotijas tiesību aktiem pakļauto sabiedrību *Football Fixtures Limited*, lai organizētu spēļu programmu izmantošanu. Savukārt *Football Fixtures Limited* savas [datu] izmantošanas un lietošanas tiesības ārpus Lielbritānijas nodeva sabiedrībai *Fixtures Marketing Limited* (turpmāk tekstā — “*Fixtures*”).

11. *Veikkaus* organizēja derības par visām Goda līgas un I līgas spēlēm vienas sporta sezonas laikā, kā arī dažreiz par citām spēlēm. Katru nedēļu tas skāra apmēram 200 spēles. Informācija par apmēram 400 spēlēm, kas tika izmantota kā derību palīginformācija, katru nedēļu tika iegūta no interneta, avīzēm vai tieši no sporta klubiem. *Veikkaus*

pārbaudīja uz izvēlētajiem notikumiem attiecīgo informāciju pēc vairākiem avotiem un vajadzības gadījumā veica labojumus. Labojumi varēja tikt veikti arī vēl spēļu norises nedēļā. Katru gadu derības par Anglijas futbola čempionātiem deva *Veikkaus* apgrozījumu vairāku desmitu miljonu EUR apmērā.

vairs nebija izmantojamas. Tādēļ *Hovioikeus* grozīja *Käräjäoikeus* spriedumu un prasību noraidīja. *Korkein Oikeus* (Augstākā tiesa) neatļāva kasāciju.

12. Spriedumā (S 94/8994) *Vantaan käräjäoikeus* minēto spēļu plānošanu uzskatīja par sarakstu, kas apvieno lielu datu daudzumu, Autortiesību likuma 49. panta 1. punkta toreiz spēkā esošās redakcijas nozīmē. *Käräjäoikeus* arī uzskatīja, ka aizsardzība attiecās tikai uz reprodukciju un ka, lai noteiktu, vai tika izmantota būtiska plānojuma daļa, spēles biļeteni jāizskata vispārīgi. Iesniedzējtiesa uzskatīja, ka sarakstu aizsardzība tika pārkāpta, un tā prasību apmierināja. Turpretim *Hovioikeus Helsinki* (Helsinki Apelācijas tiesa) (Somija) uzskatīja, ka sarakstu aizsardzība pārkāpta netika, jo izmantotie dati spēļu biļetenu izveidei tika iegūti no dažādiem avotiem un vēl tieši pārbaudīti Anglijā, tā kā pastāvēja atšķirība starp spēļu biļetenā un spēļu plānojumā norādītajām spēlēm; turklāt spēļu biļetes pēc tās spēles, uz kuru tās attiecās,

13. Pēc Direktīvas spēkā stāšanās *Fixtures* cēla prasības Zviedrijā un Somijā, lūdzot attiecīgo tiesu atzīt, ka spēļu plāns ir aizsargājama datubāze Direktīvas nozīmē un ka šo divu valstu derību sabiedrības ir pārkāpušas datubāzu aizsardzību, par šo derību objektiem bez atļaujas izmantojot spēles no minētā plāna.

14. *Tekijänoikeusneuvosto* (Autortiesību padome), no kuras vietējā tiesa šajā lietā pieprasīja viedokli, paziņoja, ka, lai datubāzi aizsargātu Somijas autortiesību likuma nozīmē, tai nav obligāti jāatbilst Direktīvas 1. panta 2. punktā ietvertajai definīcijai. Šī aizsardzība tiek piešķirta, pamatojoties uz datiem, kuru iegūšanā, pārbaudē vai noformēšanā ir veikts būtisks ieguldījums. Pamatojoties uz iepriekš minēto *Hovioikeus Helsinki* spriedumu par sarakstu aizsardzību, *Tekijänoikeusneuvosto* konstatēja, ka minēto spēļu plānošanu var uzskatīt par datubāzi arī

Autortiesību likuma 49. panta 1. punkta 2. daļas nozīmē, kuras saturs iegūšanā, pārbaudē vai noformēšanā ir veikts būtisks ieguldījums, bet ka *Veikkaus* darbības nav pretrunā šīs datubāzes izmantojamai aizsardzībai.

pretinieku komandu "pāriem" un ka atsevišķi ieguldījumi, kuri nav jāņem vērā, izvērtējot aizsardzības kritēriju izpildi, ietver arī spēļu plānu?

15. Attiecīgā tiesa atzina tiesiskās situācijas neskaidrību jautājumā par to, vai minēto spēļu plānojums ir aizsargājama datu bāze vai nē un, ja īpaši, kāda veida darbības ir datu bāzes aizsardzības tiesību pārkāpums Direktīvas nozīmē.

2. Vai Direktīvas mērķis ir atturēt citas personas, kas nav spēļu plānojuma autori, no neatļautas iekļauto datu izmantošanas derību organizēšanai vai citiem komerciāliem mērķiem?

IV — Prejudiciālie jautājumi

16. *Vantaan käräjäoikeus* lūdz Tiesai prejudiciālā veidā atbildēt uz šādiem jautājumiem:

- "1. Vai Direktīvas 7. panta 1. daļas nosacījums attiecībā uz prasību par saikni starp ieguldījumu datubāzē un datubāzes izveidi var tikt interpretēts tādā veidā, ka šajā gadījumā "iegūšanas" un "iegūšanas, kas liecina par ieguldījumu" kontekstā šis ieguldījums iekļauj pat spēļu datumu noteikšanu un datu par
3. Vai Direktīvas izpratnē *Veikkaus* izmantoja būtisku visas datubāzes daļu tās kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā, ņemot vērā to, ka tā no visām plānotajām spēlēm izmantoja tikai datus par tām spēlēm, kas attiecas uz vienas nedēļas derībām un kas ir ierakstītas katras nedēļas spēļu sarakstos, un ka spēļu dati tika iegūti un pārbaudīti no avotiem, nevis no datubāzes veidotāja, un tas notika pastāvīgi visas sporta sezonas laikā?"

V — Par pieņemamību

17. Komisija uzskata, ka iesniedzējtiesas sniegtais faktisko apstākļu izklāsts nav pietiekams. Tādēļ nav iespējams skaidri noteikt, kāda veida saikne pastāvēja starp *Premier League* un *Football League*, no vienas puses, un *Fixtures*, no otras puses; it īpaši — pietiekoši nav izklāstītas *Fixture* pieejas tiesību šo divu līgu datubāzei pamatojums un piemērojama. Jāpiebilst, ka iesniedzējtiesa nesniedza nekādas norādes par jautājumu, vai *Veikkaus* ieguva vai atkārtoti izmantoja datubāzes saturu. Visbeidzot, prejudiciālie jautājumi daļēji attiecas uz Direktīvas normu piemērošanu noteiktā lietā.

18. Ņemot vērā šos Komisijas argumentus, jāatgādina, ka informācija iesniedzējtiesas lēmumos sniedz dalībvalstu valdībām, kā arī citām ieinteresētām personām iespēju iesniegt savus apsvērumus atbilstoši EK Tiesas statūtu 23. pantam. Tiesas pienākums ir uzraudzīt, lai šī iespēja tiktu nodrošināta, ņemot vērā to, ka atbilstoši iepriekš minētajām normām ieinteresētajiem lietās dalībniekiem tiek paziņoti tikai iesniedzējtiesas lēmumi⁴.

4 — 2003. gada 11. septembra spriedums lietā C-207/01 *Altair Chimica* (Recueil, I-8875. lpp.), kā arī 1998. gada 30. aprīļa rīkojumi apvienotajās lietās C-128/97 un C-137/97 *Testa* un *Alodesti* (Recueil, I-2181. lpp., 6. punkts) un 1999. gada 11. maija rīkojums lietā C-325/98 *Aussens* (Recueil, I-2969. lpp., 8. punkts).

19. No vairākiem apsvērumiem, kas ir iesniegti atbilstoši EK Tiesas Statūtu 23. pantam, izriet, ka informācija iesniedzējtiesas lēmumos palīdzēja dalībvalstīm — un to starpā arī Komisijai — izveidot savu viedokli par Tiesai uzdotajiem jautājumiem.

20. Atbilstoši atsevišķiem punktiem prejudiciālie jautājumi neattiecas uz Kopienu tiesību, t.i., Direktīvas, interpretāciju, bet uz Direktīvas piemērošanu noteiktā gadījumā. Šajā aspektā jāpiekrīt Komisijas apgalvojumam, ka šie jautājumi nav EK Tiesas kompetencē EKL 234. pantā minētā prejudiciālā nolēmuma ietvaros, bet ka tā ir valsts tiesas kompetence un ka šajā lietā EK Tiesai ir jāinterpretē tikai Kopienu tiesības.

21. Atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai par EKL 234. pantu, kas ir balstīts uz skaidru valsts tiesas un Tiesas pienākumu nodalīšanu, visu veidu faktisko apstākļu izvērtēšana ir jāveic valsts tiesai⁵.

5 — 1979. gada 15. novembra spriedums lietā 36/79 *Denkavit Futtermittel* (Recueil, 3439. lpp., 12. punkts); 1999. gada 5. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-175/98 un C-177/98 *Lirussi* un *Bizzaro* (Recueil, I-6881. lpp., 37. punkts); 2000. gada 22. jūnija spriedums lietā C-318/98 *Tornasari* u.c. (Recueil, I-4785. lpp., 31. punkts) un 2003. gada 16. oktobra spriedums lietā C-421/01 *Traunfellner* (Recueil, I-11941. lpp., 21. un turpmākie punkti).

22. Tādējādi pamata lietā Tiesa nav kompetenta nedz izlemt par faktiskajiem apstākļiem, nedz piemērot atbilstoši interpretētās Kopienu tiesību normas, jo tā ir tikai valsts tiesas kompetence. Tādējādi atsevišķu elementu, kas attiecas uz minēto datubāzi, analīze faktiski nozīmē valsts tiesas veikto novērtējumu⁶. Attiecībā uz pārējo Tiesa ir kompetenta spriest par prejudiciālajiem jautājumiem.

A — *Par materiālo piemērošanas jomu: "datubāzes" jēdziens*

24. *Veikkaus* un Beļģijas valdība norāda, ka pamata procedūra neattiecas pat uz datubāzi Direktīvas 1. panta nozīmē. Līdz ar to šie elementi nav neatkarīgi.

VI — Par pamatojumu: vērtējums

23. Iesniedzējtiesas uzdotie prejudiciālie jautājumi attiecas uz vairāku Direktīvas normu interpretāciju, jo īpaši uz atsevišķu jēdzienu interpretāciju. Izvirzītie aspekti skar dažādas nozares un tādēļ tie ir attiecīgi sagrupējami. Daži tiesību jautājumi attiecas uz Direktīvas materiālo piemērošanas jomu, bet citi attiecas uz *sui generis* tiesību piešķiršanas nosacījumiem un šo tiesību saturu.

25. Jēdziena "datubāze" interpretācija 1. panta 2. punkta nozīmē attiecas uz vienu no Direktīvas piemērošanas pamata nosacījumiem, un tādējādi uz tās vispārējo materiālo piemērošanas jomu. Tas ir jānošķir no *sui generis* tiesību materiālās piemērošanas jomas, proti, Direktīvas 7. pantā minētā "aizsardzības objekta". Protams, šī norma ir piesaistīta "datubāzes" tiesiskajai definīcijai, bet, runājot par *sui generis* tiesību objektu, šī norma tomēr paredz vairākus papildu nosacījumus. Tas nozīmē, ka ne visas datubāzes Direktīvas 1. panta 2. punkta nozīmē ir aizsardzības objekti Direktīvas 7. panta nozīmē.

26. Šī atšķirība ir novērojama arī Direktīvas apsvērumos. Tās septiņpadsmitais apsvērums attiecas uz datubāzes jēdzienu un deviņpadsmitais apsvērums uz *sui generis* tiesību priekšmetu. Šajos apsvērumos izvēlētie piemēri nav veiksmīgi, lai varētu ilustrēt šo nozīmes dažādību: mākslas darbu krājums, piemēram, muzikāls darbs, nav pat

6 — 2003. gada 4. decembra spriedums lietā C-448/01 *EVN* un *Wienstrom* (Recueil, I-14527. lpp., 59. punkts).

datubāze, un muzikālu darbu krājums pats par sevi nav ietverts starp aizsargājamiem objektiem. Tāds secinājums šajā gadījumā izriet tikai no tā, ka datubāze nepastāv.

ipašuma organizāciju (*WIPO*) 5. pantu par autortiesībām, kas tika pieņemts tikai 1996. gadā. Kā to parāda šīs normas rašanās, Direktīvai vispirms vajadzētu ņemt vērā Bernes Konvencijas grozīto versiju.

27. Lai izmantotu 7. pantā noteiktās *sui generis* tiesības, objektam ir jāpiemīt “datubāzes” īpašībām pat tad, ja šis nosacījums vien nav pietiekams.

29. Tomēr interpretācija, kurā ņem vērā iepriekš minētās starptautiskās normas, nav izmantojama attiecībā uz jēdzienu “datubāzes”, jo Direktīvas 1. panta 2. punkts ietver definīciju, kas — pat ja tā nav visai precīza — satur vairākus nosacījumus, kuru saturs ir sīkāk jāanalizē. Tomēr šajā kontekstā ir jāņem vērā, ka Tiesas pienākums ir valsts tiesai sniegt lietderīgas norādes, kas tai ļautu pieņemt spriedumu pamata prāvā, bet ka tikai valsts tiesa lietā var piemērot interpretētas Kopienas tiesību normas vai tās transponējošos valsts tiesību aktus.

28. Jēdziena “datubāze” interpretāciju, pirmkārt, var ietekmēt starptautiskās tiesību normas ar orientiera lomu. Vispirms uz tirdzniecību attiecas Līguma par ar tirdzniecību saistītajām intelektuālā īpašuma tiesībām 10. panta 2. punkts⁷ (*TRIPS* līgums), lai gan šī norma neietver visus Direktīvas 1. panta 2. punktā noteiktos kritērijus. Jāņem vērā arī Bernes Konvencijas grozītās versijas 2. panta 5. punkts. Savukārt pēc Direktīvas pieņemtās starptautiskās tiesību normas piemērotu kritēriju nesniedz. Piemēram, tā tas ir gadījumā ar Līguma par Pasaules intelektuālā

30. Jau Direktīvas 1. panta redakcija, kas ietver dažādus noteikumus par datu bāzēm, atbalsta plašu interpretāciju. Kā tas ir norādīts tās 1. panta 1. punktā, Direktīva attiecas uz “visu formu datubāzēm”. Turklāt tas, ka 1. panta 3. punkts paredz izņēmumu attiecībā uz datorprogrammām, arī norāda uz plašu jēdziena “datubāze” interpretāciju.

7 — OV 1994, L 336, 214. lpp.

31. Plašas interpretācijas pamatojumam var izvirzīt arī Kopienas likumdevēja nolūku, kurš atklājas Direktīvas pieņemšanas gaitā⁸.
32. Taču, nosakot jēdziena “datubāze” saturu, svarīgi ir ievērot 1. panta 2. punktā ietvertos nosacījumus.
33. Vispirms jāpastāv “*neatkarīgam*” darbam, datu vai citu materiālu krājumam” (mans izcēlums). Nav jāapskata jautājums, vai pamata prāva attiecas uz datiem vai materiāliem, jo praksē runa ir vai nu par datiem, kas ir faktiskos apstākļus atainojošas zīmes, proti, elementāra sazināšanās ar potenciāli informatīvu saturu⁹, vai kā materiāli, kuri veido identificējamās vienības.
34. Ja Direktīvā tas nav precizēts, nav vajadzības skart daudzus datus vai materiālus. Šādu prasību formulēja Parlaments, bet
- tai nepiekrita nedz Padome, nedz Komisija. Daudzuma prasība ir paredzēta tikai normās, kas attiecas uz *sui generis* tiesībām, proti, Direktīvas 7. panta 1. punktā, kurā ir pieprasīts “būtisks ieguldījums”.
35. Šajā lietā vispirms ir jānoskaidro, vai ir izpildīts nosacījums par datu vai materiālu neatkarību.
36. Šis kritērijs nozīmē, ka datiem vai materiāliem nav jābūt savstarpēji saistītiem vai vismaz tie ir atdalāmi, neizraisot to informatīvā¹⁰ satura zaudējumu, tādēļ Direktīva neattiecas uz skaņas lentēm vai filmas kadriem. To var interpretēt tā, ka šai neatkarībai ir jāpastāv ne tikai abpusējā veidā starp abiem materiāliem, bet arī pašu datu vai krājuma iekšienē¹¹.

8 — Jens-Lienhard Gaster, *Der Rechtsschutz von Datenbanken*, 1999, 58. un turpmākie punkti.

9 — Josef Krähn, *Der Rechtsschutz von elektronischen Datenbanken, unter besonderer Berücksichtigung des sui-generis-Rechts*, 2001, 7. lpp.

10 — Matthias Leistner, *The Legal Protection of Telephone Directories Relating to the New Database Maker's Right*, *International Review of Industrial Property and Copyright Law* 2000, 950. (956.) lpp.

11 — Simon Chalton, *The Copyright and Rights in Databases Regulations 1997: Some Outstanding Issues on Implementation of the Database Directive*, *E.I.P.R.* 1998, 178. (179.) lpp.

37. Turpinājumā Direktīva attiecas tikai uz sistemātiski vai metodiski sakārtotiem datiem vai materiālu krājumiem. Divdesmit pirmajā apsvērumā ir precizēts, ka datiem nav jābūt fiziski sakārtotiem organizētā veidā. Šī nosacījuma mērķis ir izslēgt nesakārtotu datu krājumu¹² un ietvert tikai sakārtoto datu krājumus, t.i., datus, ko sakārto, ievērojot precīzus kritērijus¹³. Tādēļ ir pietiekami, ka ir izveidota kāda datu struktūra un tie ir izkārtoti, piemērojot atbilstošu meklēšanas programmu¹⁴, [datus] šķirojot un, iespējams, arī indeksējot. Te runa ir gan par statiskām datubāzēm, gan arī par dinamiskām¹⁵ datubāzēm.

39. Tādējādi jēdzienu “datubāze” 1. panta 2. punkta nozīmē ir jāizprot plaši. Tomēr nosacījumi, kuriem Direktīvas 7. panta 1. punkts pakļauj aizsardzības objektu, satur ierobežojumus.

B — Aizsardzības objekts: nosacījumi (pirmais prejudiciālais jautājums)

38. Visbeidzot, Direktīvas 1. panta 2. punktā ir pieprasīts, lai dati būtu “individuāli elektroniski vai citādi pieejami”. Tādējādi jēdziens “datubāze” Direktīvas 1. panta 2. punkta nozīmē nav vienkāršs datu sakopojums.

40. Lai attiecībā uz datubāzi varētu izmantot Direktīvas 7. pantā noteiktās *sui generis* tiesības, tai ir jāatbilst šajā normā definētajiem nosacījumiem. Šī tiesvedība ir par atsevišķu šo kritēriju interpretāciju.

12 — Matthias Leistner. *Der Rechtsschutz von Datenbanken im deutschen und europäischen Recht*. 2000, 53. un turpmākās lpp.

13 — Silke von Lewinski izdevumā: Michel M. Walter (izdevējs). *Europäisches Urheberrecht*. 2001, 20. punkts attiecībā uz Direktīvas 1. pantu.

14 — Herman M. H. Speyart. De databank-richtlijn en haar gevolgen voor Nederland. *Informatierecht — AMI 1996*. 151. (155.) lpp.

15 — V. Lewinski (minēta 13. zemsvītras piezīmē), 6. punkts attiecībā uz 1. pantu.

41. Šajā kontekstā jānorāda uz juridiskām debatēm par jautājumu, vai *sui generis* tiesībām jāaizsargā pakalpojums, t.i., datubāzes izveidošanas pakalpojums pēc būtības, vai tās rezultāts — datubāze. Šajā sakarā jāatzīst, ka Direktīva aizsargā datubāzes un to saturu, bet [datubāzēs] ietverto informāciju kā tādu neaizsargā. Tādējādi galarezultātā nozīme ir iegūtās preces aizsardzībai un

līdzekļiem, kas ir izmantoti preces izgatavošanai, proti, ieguldījumam, kuri netieši tiek aizsargāti¹⁶.

1) Jēdziens “būtisks ieguldījums”

42. Direktīvas 7. pantā paredzētie nosacījumi ir analizējami kopā ar 1. panta 2. punkta [nosacījumiem]. Balstoties uz to, aizsardzības priekšmets ir definēts šaurākā veidā nekā 1. panta jēdziens “datubāze”.

43. Ziemeļvalstu tiesības “*Katalogrechte*” un Nīderlandes tiesības “*geschriftenbescherming*” ir ietekmējušas Direktīvā noteiktās jaunās *sui generis* tiesības. Šajā kontekstā netiek pieprasīts transponēt Direktīvā iepriekš spēkā esošo regulu radītās koncepcijas literatūrā un judikatūrā. Tieši pretēji — ar Direktīvu ir jāievieš atsauce, saskaņā ar kuru tiks interpretētas valsts tiesības, šo noteikumu attiecinot uz dalībvalstīm, kurās līdzīgas normas tika piemērotas jau pirms Direktīvas [pieņemšanas]. Faktiski var izrādīties, ka šo dalībvalstu tiesību aktus ir jāpielāgo Direktīvas normām.

44. Viens no būtiskākajiem jēdzieniem, lai varētu noteikt *sui generis* tiesību sniegtās aizsardzības piemērojamību, ir Direktīvas 7. panta 1. punktā izmantotais jēdziens “būtisks ieguldījums”. Šis materiālais nosacījums precīzāk tiek definēts šādi: būtiskās īpašības “kvalitātes vai kvantitātes aspektā”. Taču Direktīvā nav šīs alternatīvās tiesiskās definīcijas. Šajā sakarā doktrīnā tiek lūgts skaidrojums no Eiropas Kopienu Tiesas. Šis lūgums ir ļoti pamatots, jo tas ir vienīgais veids, kā Kopienā garantēt autonomu un vienveidīgu [tiesību aktu] interpretāciju. Bet nevar aizmirst, ka interpretācijas kritēriju piemērošana ir pēdējā pakāpe lietas analizē valsts tiesās, kas norāda uz atšķirīgas piemērošanas risku.

45. Vispirms no Direktīvas 7. panta 1. punkta struktūras izriet, ka jēdziens “būtisks ieguldījums” ir jāsaprot relatīvi. Atbilstoši kopējās nostājas, pēc kuras šī norma ieguva galīgo redakciju, preambulai aizsargājami ir tie ieguldījumi, kas ir veikti datubāzes satura izpētē un apkopšanā¹⁷.

16 — Malte Grützmacher. *Urheber-, Leistungs- und Sui-generis-Schutz von Datenbanken*. 1999, 329. lpp.; Georgios Koumantos. *Les bases de données dans la directive communautaire. Revue internationale du droit d'auteur*. 1997, 79. (117.) lpp. Savukārt daži autori uzskata, ka aizsardzība attiecas uz ieguldījumiem [skat., piemēram, V. Lewinski (minēta 13. zemsvītras piezīmē), 3. punkts attiecībā uz 7. pantu, un Grützmacher 329. lpp. minēto literatūru, 14. zemsvītras piezīmē].

17 — Padomes 1995. gada 10. jūlija Kopējā nostāja (EK) Nr. 20/95 (OV C 288, 14. lpp.).

46. Lidz ar to ieguldījumiem jāattiecas uz noteiktām darbībām, kas ir saistītas ar datubāzi. Šajā sakarā 7. pantā ir minēti šādi darbību piemēri: datubāzes satura iegūšana, pārbaude vai noformēšana. Tā kā šīs darbības ir atsevišķa prejudiciāla jautājuma objekts, to papildu analīze šajā stadijā nav vajadzīga.

47. Direktīvas četrdesmitajā apsvērumā aprakstīts vērā ņemamais ieguldījumu veids. Apsvēruma pēdējā daļa ir izteikta šādi: “šāds ieguldījums var būt finansiālo līdzekļu izmantojums un/vai laika, pūļu un enerģijas patēriņš”. Atbilstoši septītajam apsvērumam ir jārunā par ievērojamiem cilvēku, tehnikas un finanšu resursu ieguldījumiem.

48. Turklāt jēdziens “būtisks” arī ir jāsaprot relatīvi, t.i., no vienas puses, ņemot vērā izmaksas un amortizāciju¹⁸, un, no otras puses, ņemot vērā datubāzes satura svarīgumu un veidu, kā arī nozari, uz ko tā attiecas¹⁹.

18 — V. Lewinski (minēta 13. zemsivras piezīmē), 9. punkts attiecībā uz 7. pantu.

19 — Koumantos (minēts 16. zemsivras piezīmē), 119. lpp.

49. Aizsargātie ieguldījumi ir ne tikai ieguldījumi ar nozīmīgu vērtību²⁰. Tomēr “būtiskuma” kritēriju nevar saprast tikai relatīvi. Direktīvā ir pieprasīts — kas ir arī minimālais noteikums —, lai aizsargājami ieguldījumi atbilstu absolūtajai minimālajai robežai²¹. Atbilstība minimālajai robežai, kā arī tas, ka ieguldījumam jābūt “pietiekami lielam”, izriet no deviņpadsmitā apsvēruma²². Tomēr šai robežai jābūt samērā zemei. Visupirms tas ir izteikts piecdesmit piektajā apsvērumā²³, kurš neietver citu summas precizējumu. Tālāk par labu šai idejai liecina arī tas, ka ar Direktīvu ir jāharmonizē dažādas sistēmas. Visbeidzot, pārāk augsta robeža nestiprinās Direktīvas lomu veicināt ieguldījumus.

50. Vairāki lietas dalībnieki savos rakstveida apsvērumos pamatojās uz tā saucamo “*Spin-off-Theorie*”, kas nosaka, ka ar tiesībām nodrošinātā aizsardzība uz blakusproduktiem neattiecas. Grāmatvedības uzskaitē vajadzētu atspoguļot tikai tos ienākumus, ar kuriem segti ieguldījumi. Šie lietas dalībnieki uzsvēra, ka apstrīdētā datubāze ir izstrādāta

20 — V. Lewinski (minēta 13. zemsivras piezīmē), 11. punkts attiecībā uz 7. pantu.

21 — Krähn (minēts 9. zemsivras piezīmē), 138. un turpmākās lpp.; Leistner (minēts 10. zemsivras piezīmē), 958. lpp.

22 — Gunnar W. G. Karnell. The European sui Generis Protection of Data Bases. *Journal of the Copyright Society of the U.S.A.* 2002, 994. lpp.

23 — J. van Manen. Substantial investments. Publicētās: *Allied and in friendship for Teartse Schaper*. 2002, 123. (125.) lpp.

šim mērķim. Ieguldījuma mērķis bija organizēt čempionātus, nevis tikai izveidot datubāzi. Katrā ziņā šis ieguldījums bija obligāts, jo pastāvēja pienākums organizēt sacensības. Tādējādi datubāze bija tikai cita tirgus blakusprodukts.

51. Tādējādi šajā lietā ir jāizpēta, vai un kādā apmērā minētā "*Spin-off-Theorie*" varētu būt nozīmīga Direktīvas, un it īpaši *sui generis* tiesību, interpretācijā. Ņemot vērā šajā lietā izteiktās šaubas par datubāzu — blakusprodukta — aizsardzību, šķiet, ka "*Spin-off-Theorie*" mīts tiek kļiedēts. Šķiet, ka balstīšanās uz šo teoriju, abstrahējoties no tās sākuma valsts tiesībās, tiek skaidrota ar Direktīvas mērķi, kurš izriet no desmitā līdz divdesmitajam apsvērumam, proti, veicināt ieguldījumus un uzlabot to aizsardzību. Tātad šīs teorijas pamatā ir ideja par ieguldījumu segšanu ar ienākumiem par pamata darbību. Līdz ar to "*Spin-off-Theorie*" sekas ir arī tādas, ka Direktīva aizsargā tikai datubāzes satura iegūšanai vajadzīgos ieguldījumus²⁴. Visi šie argumenti ir svarīgi un tos jāņem vērā, interpretējot Direktīvu. Taču tie nedrīkst radīt to, ka šādas teorijas vārdā tiek izslēgtas jebkādas sekundārās sekas.

Direktīvas interpretācijā noteicošās ir tās normas.

52. Lai atrisinātu šajā lietā radušos juridisko problēmu, jāsāk ar šādu jautājumu: vai datubāzes aizsardzības piešķiršanai ir jābūt atkarīgai no datubāzes autora nodoma, ja šie elementi nesakrīt? Šajā jautājumā varētu aprobežoties ar novērojumu, ka nedz Direktīvas 1. pantā, nedz 7. pantā nav atsaucies uz datubāzes mērķi. Ja likumdevējs būtu vēlējis noteikt šādu nosacījumu, tad tas to būtu skaidri izteicis. Faktiski gan 1. pantā, gan 7. pantā ir parādīts, ka likumdevējs ir skaidri vēlējis noteikt vairākus nosacījumus. No tā izriet, ka datubāzes mērķis nav vērā ņemams kritērijs, lai noteiktu, vai datubāzei ir piešķirama aizsardzība. Noteicošie ir 7. pantā uzskaitītie nosacījumi. Četrdesmit otrs apsvērums, ko izvirza vairāki lietas dalībnieki, šajā secinājumā neko nemaina. No vienas puses, tādēļ, ka šis apsvērums attiecas uz *sui generis* [tiesību] aizsardzības apjomu, un, no otras puses, tādēļ, ka tā mērķis ir nodrošināt, lai netiek kaitēts ieguldījumam.

53. Citi Direktīvas apsvērumi par ieguldījumiem, kuru nozīme tika uzsvēta iepriekš, tādi kā deviņpadsmitais un četrdesmitais

24 — Šajā sakarā skat. P. Bernt Hugenholz. De spin-off theorie uitgesponnen. *Tijdschrift voor auteurs-, media- & informatierecht*. 2002, 161. un turpmākas lpp.

apsvērums, neietver norādi uz to, ka datubāzes aizsardzība būtu atkarīga no tās mērķa.

ta ekonomiskajiem principiem un tādu nosacījumu nevar secināt no Direktīvas.

54. Turklāt praksē var būt tādi datubāzu veidotāji, kas ar vienu un to pašu bāzi cenšas sasniegt vairākus mērķus. Tādēļ ir iespējams, ka šajā sakarā veiktie ieguldījumi nevar tikt piesaistīti vienam noteiktam mērķim vai tie nav nošķirami no citiem [mērķiem]. Tādā gadījumā ar datubāzes mērķa kritēriju nav sniegts skaidrs risinājums. Faktiski vai nu ieguldījumu aizsargās neatkarīgi no cita mērķa esamības, vai arī aizsardzība tam būs pilnīgi liegta šī cita mērķa dēļ. Lidz ar to datubāzes mērķa kritērijs ir vai nu nerealizējams, vai arī nesaderīgs ar Direktīvas mērķi. Faktiski datubāzu ar vairākiem mērķiem izslēgšana no aizsardzības ir pretēja Direktīvas mērķim — ieguldījumu veicināšanai. Tas radītu lielu šķērslī ieguldījumiem datubāzēs ar vairākiem mērķiem.

56. Lai noteiktu, vai pamata pravā ir būtisks ieguldījums, iepriekš minētie kritēriji jāpie-mēro konkrētajā faktiskajā situācijā. Atbil-stoši EKL 234. pantā paredzētajai kompeten-ces sadalei attiecībā uz prejudiciālajiem nolēmumiem, tas ir valsts tiesas kompetencē. Katrā ziņā, lai novērtētu datubāzē veikto ieguldījumus, tādos parametrus kā spēles skatītāju interese, derību organizētāju inte-rese, spēles komerciāla izmantošana no klubu puses, citi vietējie notikumi spēlei paredzētajā dienā, līdzsvarota spēļu sadale pēc ģeogrāfiskā plāna un sabiedriskās kārti-bas traucējumu novēršana, ir jāietver [datu-bāzē] vēl pirms to ņemšanas vērā spēļu plānošanas laikā. Visbeidzot, šajā novērtē-jumā jāņem vērā arī spēļu skaits. Veikto ieguldījumu pierādīšanas pienākums ir tam dalībniekam, kurš atsaucas uz *sui generis* tiesību aizsardzību.

2) Jēdziens "iegūšana" Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē

55. Datubāze pamata lietā ir tāds piemērs, kad datu bāzes tiek veidotas papildu nolūkam — spēļu programmu organizēšanai. Neatkarīgas — bet iespējams, ka identiskas — datubāzes izveidošana būtu pretēja pama-

57. Šajā lietā ir pretrunīgi viedokļi par jautājumu, vai ir bijusi iegūšana Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē. Faktiski šī norma

aizsargā tikai ieguldījumus, kas saistīti ar datubāzes saturu “iegūšanu”, “pārbaudi” vai “noformēšanu”.

58. Jābalstās uz *sui generis* tiesību mērķi, t.i., datubāzes autora aizsardzību. Tādējādi datubāzes izveidi varētu uzskatīt par vispārēju²⁵ jēdzienu, kas ietver iegūšanu, pārbaudi un noformēšanu.

59. Pamata prāva attiecas uz plaši diskutējamo juridisko problēmu, t.i., jautājumu, vai — vajadzības gadījumā: pie kādiem nosacījumiem — un kādā apmērā Direktīva aizsargā ne tikai pastāvošos datus, bet arī autora jaunizveidotos datus. Ja iegūšana attiecas tikai uz jau pastāvošajiem datiem, tad arī ieguldījumu aizsardzība ietvers tikai šo iegūšanu. Tādējādi, ja par pamatu tiek ņemta šī iegūšanas koncepcija, tad pamata prāvā datubāzes aizsardzība ir atkarīga no tā, vai tie ir jau pastāvošie, vai jauniegūtie dati.

60. Savukārt, ja mēs balstāmies uz [datubāzes] izveides vispārējo jēdzienu, t.i., ieguldījumu, kas saistīts ar datubāzes saturu²⁶, tad tas var attiekties gan uz pastāvošiem, gan uz jauniegūtiem datiem²⁷.

61. Skaidrību varētu ieviest jēdziena “iegūšana”, kā tas ir lietots 7. panta 1. punktā, salīdzinājums ar darbībām, uz ko attiecas trīsdesmit devītais apsvērums. Bet vispirms ir jāuzsver, ka redakcijas dažādās valodu versijās atšķiras.

62. Runājot par jēdzienu “*Beschaffung*” (iegūšana), kas ir izmantots 7. panta 1. punktā vācu valodas redakcijā — tas var attiekties tikai uz jau pastāvošajiem datiem, jo ir iespējams iegūt tikai to, kas jau pastāv. Iegūšana (“*Beschaffung*”), kas šādā veidā tiek ņemta vērā, ir pilnīgi pretēja izveidei (“*Erschaffung*”). Tādu pašu rezultātu var iegūt, ja tiek interpretēta portugāļu, franču, spāņu un angļu valodas versija, jo tās visas norāda uz latīņu vārdu “*obtenere*”, kas nozīmē “iegūt”. Somu un dāņu valodas versijas arī norāda uz šauru interpretāciju. Tādējādi vācu un angļu valodu redakciju plašā interpretācija, ko ir izvēlējušies atsevišķi procedūras dalībnieki, ir kļūdaina.

25 — Giovanni Guglielmetti. La tutela delle banche dati con diritto sui generis nella direttiva 96/9/CE. *Contratto e impresa Europa*, 1997, 177. (184.) lpp.

26 — Andrea Etienne Calame. *Der rechtliche Schutz von Datenbanken unter besonderer Berücksichtigung des Rechts der Europäischen Gemeinschaften*, 2002, 115. lpp., 554. zemsviras piezīme.

27 — Grützmacher (minēts 16. zemsviras piezīmē), 330. un turpmākās lpp.; Leistner (minēts 12. zemsviras piezīmē), 152. lpp.

63. Direktīvas trīsdesmit devītais apsvēruma, kura sākumā ir norādīts *sui generis* tiesību mērķis, varētu sniegt papildu norādes pareizai jēdziena "iegūšana" ("*Beschaffung*") interpretācijai Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē. Šajā apsvērumā par aizsargājamiem ieguldījumiem ir atsauce tikai uz diviem darbību veidiem: satura "iegūšana [meklēšana un apkopošana]". Taču problēmu dēļ arī starp valodu versijām ir dažādas atšķirības. Lielākajā daļā valodu versiju pirmās darbības apzīmēšanai tiek izmantots tāds pats jēdziens kā 7. panta 1. punktā (iegūšana). Turklāt izmantotie jēdzieni ne vienmēr skaidri apraksta vienu un to pašu darbību, bet tie tomēr ietver būtisko par datubāzes satura meklēšanu un apkopošanu.

64. Tās valodu redakcijas, kuras trīsdesmit devītajā apsvērumā izmanto tādus divus jēdzienus, kuri atšķiras no Direktīvas 7. panta 1. punkta, ir jāinterpretē tādā veidā, ka divas minētās darbības ir jāuzskata par iegūšanas apakškategoriju Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē. Acīmredzot, var jautāt, kāpēc trīsdesmit devītais apsvēruma precīzāk apraksta tikai iegūšanu, nevis pārbaudi vai noformēšanu. Pēdējās divas darbības pirmo reizi tiek minētas tikai četrdesmitajā apsvērumā.

65. Savukārt tās valodu versijas, kurās trīsdesmit devītajā apsvērumā ir izmantoti tādi paši termini kā Direktīvas 7. panta 1. punktā, ir jāinterpretē tādā veidā, ka trīsdesmit devītais apsvēruma jēdziens iegūšana ("*Beschaffung*") ir jāsaprot šaurākā nozīmē, bet Direktīvas 7. panta 1. punktā izmantotais jēdziens jāsaprot plaši, proti, to attiecinot arī uz citām trīsdesmit devītajā apsvērumā minētajām darbībām.

66. Tādā visās valodu versijās ir pieļaujama interpretācija, kurā "iegūšana" Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē skaidri neietver vienkāršu datu vākšanu²⁸, t.i., datu izveidi, un līdz ar to izslēdz [datu] sagatavošanas posmu²⁹. Taču, ja datu izveide sakrīt ar to vākšanu un šķirošanu, tad Direktīva to aizsargā.

67. Šajā sakarā jāatgādina, ka blakusprodukta teorija ("*Spin-off-Theorie*") netiks izmantota. Tādējādi arī datubāzes satura iegūšanas laikā sasniedzamajam mērķim nav nozīmes³⁰. Tas nozīmē, ka aizsardzība ir iespējama arī tad, ja sākotnēji [dati] ir iegūti saistībā ar citu darbību, kas attiecīgi nav

28 – Leistner (minēts 12. zemsviras piezīmē), 152. lpp.

29 – Guglielmetti (minēts 25. zemsviras piezīmē), 184. lpp.; Karnell (minēts 22. zemsviras piezīmē), 993 lpp.

30 – Izvirzīto tēju pamatojumam skat. Hugenholtz (minēts 24. zemsviras piezīmē), 161. lpp. (164. lpp. 19. zemsviras piezīmē).

datubāzes izveide. Faktiski ar Direktīvu tiek aizsargāta arī datu iegūšana, ja vien tā nav datubāzes ietvaros³¹, kas liecina, ka aizsardzības piemērošanas jomā tiek iekļautas arī tādas ārējās datubāzes, kas balstās uz iekšējām datubāzēm.

69. Taču, pat ja šīs darbības tiek kvalificētas kā jaunu datu izveidošana, arī tad tā var būt "iegūšana" Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē. Tas ir gadījumā, ja datu izveidošana pastāv līdztekus to apstrādei un nav no tās atdalāma.

68. Valsts tiesas pienākums ir izvērtēt *Fixtures* darbību, balstoties uz jēdziena "iegūšana" iepriekš veikto interpretāciju. Vispirms šajā sakarā datus par laikposmu no datu savākšanas brīža līdz to reģistrēšanas brīdim datubāzē ir jāklasificē, kas [šajā lietā] ir arī izdarīts. Ir jāizpēta tas, kā ir kvalificējama spēļu kalendāru izveide, kas pēc būtības ir klubu nosaukumu un to piederīgo, dažādu spēļu vietu un laiku apkopošana. Šajā lietā šķiet, ka tas, ka spēļu plānojums ir vairāku pušu sarunu, t.i., policijas, atbalstītāju klubu un asociāciju, rezultāts, norāda uz to, ka runa ir par pastāvošiem datiem. Tāpat tas, ka dati tika savākti citam mērķim, nevis datubāzes izveidei, ko apstiprina arī vairāki lietas dalībnieki, ļauj secināt, ka runa ir par pastāvošiem datiem.

3) Jēdziens "pārbaude" Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē

70. Datubāzes izmantošana labākai spēļu norisei un to ekonomiskai izmantošanai nozīmē, ka apstrīdētās datubāzes saturs vienmēr tiek kontrolēts. No lietas materiāliem izriet, ka datubāzes patiesums tiek pārbaudīts visu laiku. Ja šādas kontroles rezultātā nepieciešamie grozījumi un pielāgojumi tiek uzskatīti par vajadzīgiem, tad tie tiek veikti.

71. Tam, ka atsevišķi pielāgojumi nav datubāzes satura pārbaude, nav nozīmes. Lai pastāvētu ar *sui generis* tiesībām aizsargātais objekts, pietiek, lai dažas no šīm darbībām tiktu kvalificētas kā pārbaude Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē, un ka būtiskie ieguldījumi attiektos vismaz uz daļu no 7. pantā minētajām darbībām.

31 — V. Lewinski (minēta 13. zemsvītras piezīmē), 5. punkts attiecībā uz 7. pantu.

4. Jēdziens “noformēšana” Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē

cijas tiesībām. Arī definējot aizliegtās darbības ir jāņem vērā šīs tiesības. Tāpēc 7. panta 2. punktā iekļautajām tiesiskajām definīcijām ir sevišķa nozīme.

72. *Sui generis* tiesību sniegtā aizsardzība cita starpā attiecas uz datubāzes satura “iegūšanu”, “pārbaudi” un “noformēšanu”. Tas ietver ne tikai datubāzes lietotājam domāto noformēšanu, t.i., ārējo shēmu, bet arī konceptuālo shēmu un satura organizāciju. Vispārīgi runājot, indekss un leksikons palīdz labāk datus sakārtot. Kā tas izriet arī no divdesmitā apsvēruma, Direktīvas paredzētā aizsardzība var attiekties arī uz datubāzes izmantošanai nepieciešamajiem elementiem³².

74. Direktīvas 7. pants ietver, pirmkārt, no divām aizliedzošu noteikumu grupām vai, ja to izvērtē no datubāzes īpašnieka viedokļa, t.i., no datubāzes autora viedokļa, divām dažādām tiesību kategorijām. 1. punkts nosaka aizliegumu attiecībā uz būtisko datubāzes daļu, bet 5. punkts nosaka aizliegumu atsevišķām darbībām attiecībā uz nebūtiskām datubāzes daļām. Tomēr, ja balstāmies uz paralēli starp būtisko un nebūtisko, tad 5. punktu var saprast kā izņēmumu no 1. punkta noteikuma³⁴. Ar Direktīvas 5. punktu ir jānovērš 1. punktā noteiktā aizlieguma apiešana³⁵, un tādēļ to var uzskatīt par garantējošu normu³⁶.

C — Par aizsardzības saturu

73. Vispirms ir jāatgādina, ka *sui generis* tiesību ieviešanas mērķis kā tāds nebija tiesību harmonizēšana, bet gan tieši jaunu tiesību radišana³³. Šīs tiesības ir plašākas par iepriekš zināmajām pārtraides un reprodukcijas

75. Direktīvas 7. panta 1. punktā reglamentētas datubāzes autora tiesības aizliegt atsevišķas darbības. Tādējādi tas nozīmē arī to, ka dažu darbību veikšana ir aizliegta. Aizliedzamās un aizliegtās darbības ir, pirmkārt, ieguve [iegūšana], un, otrkārt, atkārtota

32 — Calame (minēts 26. zemsviras piezīmē), 116. lpp.

33 — Kopejās nostājas Nr. 20/95 motīvu daļas 14. punkts.

34 — Gaster (minēts 8. zemsviras piezīmē), 492. punkts.

35 — Oliver Hornung *Die EU-Datenbank-Richtlinie und ihre Umsetzung in das deutsche Recht*, 1998, 116. un turpmākās lpp.; Leistner (minēts 12. zemsviras piezīmē), 180. lpp., un V. Lewinski (minēta 13. zemsviras piezīmē), 16. punkts attiecībā uz 7. pantu.

36 — Kopejās nostājas Nr. 20/95 motīvu daļas 14. punkts.

izmantošana. Direktīvas 7. panta 2. punktā ir jēdzienu “ieguve [iegūšana]” un “atkārtota izmantošana” juridiskās definīcijas.

tikai tās darbības, kuru rezultātā dati tiek sakārtoti sistemātiski un metodiski, un tie ir individuāli pieejami tādā pašā veidā kā sākotnējā datubāzē.

76. Taču 7. panta 1. punktā paredzētais aizliegums nav beznosacījuma: tas paredz, ka aizliegtā darbība skar visu datubāzi vai tās būtisko daļu.

79. Šo argumentu ir jāsaprot tādā veidā, ka *sui generis* tiesību piemērošana ir pakļauta vienam nosacījumam. Uz jautājumu, vai šis nosacījums patiesi pastāv, ir jāatbild, ņemot vērā normas par aizsardzības objektu, jo īpaši 7. panta 2. punkta juridiskās definīcijas, un 7. panta 1. punktā aizliegtās darbības.

77. Balstoties uz noteicošo atšķirību starp datubāzes “būtisko” un “nebūtisko” daļu 7. panta 1. un 5. punkta piemērošanā, šīs divas situācijas tiks analizētas turpmāk. Pēc tam tiks analizētas darbības, ko aizliedz 1. un 5. punkts.

1) Datubāzes būtiskā un nebūtiskā daļa (trešais prejudiciālais jautājums)

80. Nedz Direktīvas 7. panta 1. punktā, nedz tā 5. punktā nav skaidri formulēti iepriekš minētie nosacījumi: uz to pat nav vērsta vienkārša uzmanība. Tas, ka 1. panta 2. punktā ir skaidri minēts par datu “sistemātisku vai metodisku” sakārtojumu, bet 7. pantā tas nav minēts, norāda drīzāk uz pretēju secinājumu, proti, ka likumdevējs vienkārši nav vēlējies to, ka šis kritērijs būtu 7. panta piemērošanas nosacījums.

a) Vispārējie apsvērumi

78. Tiesvedības laikā tika pieņemts, ka ar Direktīvas 7. panta 1. punktu tiek aizliegtas

81. Arī Direktīvas mērķis ir pretējs šim papildu kritērijam.

82. Šāds kritērijs faktiski var ievērojami mazināt 7. pantā paredzēto aizsardzību, jo, lai izvairītos no šajā pantā noteiktā aizlieguma, būtu nedaudz jāgroza datubāzes daļas.

tērijs, pēc kura izvērtēt ar datubāzi veikto darbību tiesiskumu. Tādējādi ir nepareizi apgalvot, ka Direktīva neaizsargā grozītus vai citādā veidā pārkārtotus datus.

83. Tas, ka Direktīva kā iespējamo pārkāpumu aizliedz arī datubāzes satura jaunu pārkārtojumu, izriet no trīsdesmit astotā apsvēruma, kas norāda uz šo risku un uz autortiesību nepietiekamību.

b) Jēdziens "būtiska datubāzes daļa" Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē

84. Direktīvas mērķis ir tieši jaunu tiesību radīšana, kuras nav pretējas četrdesmit sestajam apsvērumam un kas attiecas uz citu aspektu.

87. Uzdotot šo jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, kā jāsaprot jēdziens "datubāzes būtiska daļa" Direktīvas 7. panta 1. punkta nozīmē. Atšķirībā no citiem atslēgdziedieniem šis jēdziens Direktīvā nav definēts. Definīcija netika lietota jau likumdošanas procedūras laikā, precīzāk — Padomes kopējās nostājas stadijā.

85. Pat četrdesmit piektais apsvērums, kas nosaka, ka autortiesības aizsargā ne tikai datus un faktus, neliecina par labu papildu kritērijam. Protams, tas nenozīmē, ka aizsardzība attiecas arī uz pašiem datiem vai atsevišķiem individuāliem datiem. Tas, ko *sui generis* tiesības aizsargā, ir tikai datubāze.

86. Tādējādi šī punkta izklāsta nobeigumā ir jāatzīst, ka sākotnējās datubāzes datu sistēmātiska vai metodiska sakārtošana nav kri-

88. Direktīvas 7. panta 1. punkts attiecas uz diviem gadījumiem. No teksta izriet, ka [datubāzes daļas] būtiskais raksturs var rasties no diviem aspektiem: vai nu kvantitātes, vai kvalitātes. Šo likumdevēja izvēlēto [normas] uzbūvi ir jāsaprot tādā veidā, ka daļa no datubāzes var būt būtiska kvalitātes aspektā, pat ja tā ir nebūtiska kvantitātes

aspektā. Tādējādi jānorāda tēze, ka aizliegtām darbībām sistemātiski jāattiecas uz minimālu kvantitatīvu datubāzes daļu.

89. Kvantitātes alternatīva ir jāsaprot kā datubāzes daļas aprēķins, ko skar aizliegtā darbība. Līdz ar to rodas jautājums — vai piekrist relatīvai vai absolūtai koncepcijai. Tas nozīmē, ka vai nu attiecīgo daļu ir jāsalīdzina ar visu datubāzes saturu³⁷, vai arī attiecīgo daļu jāizvērtē atsevišķi.

90. Šajā sakarā jānorāda, ka relatīvais viedoklis būs tendēts nelabvēlīgāk lielo datubāzu veidotājiem³⁸, jo, visam datu kopumam palielinoties, attiecīgā daļa pakāpeniski kļūs mazāk būtiska. Līdzīgi, var salīdzināt arī pēc papildu kvalitātes aspekta vērtējuma, jo kvalitatīvo [aspektu] dažiem samērā nenozīmīgiem izmēriem tomēr var uzskatīt par būtisku. Tādā veidā var apvienot arī divas uz kvantitātes aspektu balstītas pieejas. Uz šī pamata daļa, kas ir relatīvi neliela, var tikt uzskatīta par būtisku tās absolūtā lieluma dēļ.

91. Jājautā, vai vērtējumu no kvantitātes [aspekta] var veikt kopā ar vērtējumu no kvalitātes [aspekta]. Protams, to var darīt tikai tad, ja vērtējums no kvalitātes [aspekta] ir iespējams. Ja tas tā ir, tad nav nekādu šķēršļu lietas dalībnieku izvērtēšanai pēc abām pieejām.

92. Katrā ziņā vērtējumā no kvalitātes [aspekta] ir nozīmīga tehniskā vai ekonomiskā vērtība³⁹. Tādējādi var tikt ņemta vērā datubāzes daļa ar ierobežotu, bet vērtīgu datu apjomu. Piemēram, runājot par sporta sarakstu vērtību, tiek norādīts uz to pilnīgo raksturu un precizitāti.

93. Datubāzes daļas ekonomiskā vērtība parasti ir nosakāma pēc tā, vai tirgū ir vai nav pieprasījuma pēc tās⁴⁰, jo minētā daļa nav iegūta vai atkārtoti izmantota tirgus nosacījumos, bet citā veidā. Minēto daļu un tās ekonomisko vērtību var novērtēt arī no darbības veicēja viedokļa, analizējot tā ietaupījumu pateicoties [datu] ieguvei [iegūšanai] vai to atkārtotai izmantošanai.

37 — Skat. it īpaši V. Lewinski (minēta 13. zemsvītras piezīmē), 15. punkts attiecībā uz 7. pantu.

38 — Grützmacher (minēts 16. zemsvītras piezīmē), 340. lpp.

39 — Gaster (minēts 8. zemsvītras piezīmē), 495. punkts; Grützmacher (minēts 16. zemsvītras piezīmē), 340. lpp.; V. Lewinski (minēta 13. zemsvītras piezīmē), 15. punkts attiecībā uz 7. pantu.

40 — Krähn (minēts 9. zemsvītras piezīmē), 162. lpp.

94. Balstoties uz Direktīvas 7. panta mērķi aizsargāt ieguldījumus, jāņem vērā arī datubāzes izgatavotāja ieguldījumi⁴¹. Faktiski no četrdesmit otrā apsvēruma izriet, ka aizliegums iegūt un atkārtoti izmantot [datus] ir vērsti uz kaitējuma ieguldījumiem novēršanu⁴².

95. Tādējādi veiktie ieguldījumi var būt apstākļi, kas jāņem vērā, novērtējot datubāzes attiecīgās daļas vērtību un jo īpaši — datu iegūšanas izmaksas⁴³.

96. Diemžēl Direktīvā nav definēta robeža, sākot ar kuru var būt runa par būtisko ieguldījuma raksturu. Literatūrā ir skaidri norādīts, ka likumdevējs pieļauj šīs robežas noteikšanu ar judikatūru⁴⁴.

97. Taču būtiskais ieguldījuma raksturs nevar būt atkarīgs no radītā zaudējuma lieluma⁴⁵. Norāde uz to preambulas četrdesmit otrā apsvēruma beigās nav pietiekama, lai noteiktu tik augstu robežu un to padarītu par aizsardzības priekšnoteikumu. Jāpiebilst, ka var jautāt, vai "būtisks apdraudējums" patiešām var būt kritērijs, uz kura pamata nosaka ieguldījuma būtiskumu, jo četrdesmit otro apsvērumu varētu saprast arī tādā veidā, ka "būtisks apdraudējums" ir papildu nosacījums tad, ja datubāzes būtiskas daļas esamība jau ir konstatēta. Šķiet, ka pat astotajā apsvērumā minēto aizliegto darbību sekas, t.i., nopietnas ekonomiskas un tehniskas sekas, nepamato šauru vērtējumu no zaudējumu viedokļa. Šie abi apsvērumi drīzāk pamato datubāzu aizsardzības nepieciešamību no ekonomikas viedokļa.

41 — Skat. Guglielmetti (minēts 25. zemsvītras piezīmē), 186. lpp.; Krähn (minēts 9. zemsvītras piezīmē), 161. lpp.; Leistner (minēts 12. zemsvītras piezīmē), 172. lpp.

42 — Viedoklis ir tāds, ka abstrakta piesavināšanās ir pietiekama, lai rastos zaudējums: skat. Leistner (minēts 12. zemsvītras piezīmē), 173. lpp.; salīdz. ar Speyart (minēts 14. zemsvītras piezīmē), 171. (174.) lpp.

43 — Carine Doutrelepont. Le nouveau droit exclusif du producteur de bases de données consacré par la directive européenne 96/6/CE du 11 mars 1996: un droit sur l'information? Publicé en: *Mélanges en hommage à Michel Waelbroeck*, 1999, 903. (913.) lpp.

44 — Doutrelepont (minēta 43. zemsvītras piezīmē), 913. lpp.; Gaster (minēts 8. zemsvītras piezīmē), 496. punkts; Leistner (minēts 12. zemsvītras piezīmē), 171. lpp.; V. Lewinski (minēta 13. zemsvītras piezīmē), 15. punkts attiecībā uz 7. pantu.

98. Attiecībā uz datubāzes daļas novērtēšanu šajā lietā nav apstrīdams tas, ka šādas darbības tika veiktas katru nedēļu. Tādēļ jājautā, vai relatīva novērtējuma gadījumā attiecīgās daļas ir attiecināmas uz visu datubāzi, vai uz visiem minētās nedēļas

45 — Tomēr skat. Karnell (minēts 22. zemsvītras piezīmē), 1000. lpp.; Krähn (minēts 9. zemsvītras piezīmē), 163. lpp.

datiem. Visbeidzot jādomā, ka minētās ik-nedēļas datubāzes daļas tika uzkrātas visas sporta sezonas laikā un ka tādā veidā iegūtā summa ir salīdzināma ar visu datubāzi.

2) Aizliegums attiecībā uz datubāzes satura būtisko daļu (otrais prejudiciālais jautājums)

99. Līdz ar to salīdzinājums, kas balstās tikai uz pagaidu bāzi gan attiecībā uz minēto daļu, gan uz visu datubāzi, ir pareiza *sui generis* tiesību mērķa interpretācija. Šāds salīdzinājums var tikt veikts vai nu katru nedēļu, vai vienreiz sezonā. Ja tas skar vairāk kā pusi no visām spēlēm, tad šo daļu skaidri var uzskatīt par būtisku. Taču, ja šī daļa ir mazāka par pusi no visām spēlēm, tad varētu pietikt ar to, ka šī daļa ir nedaudz lielāka atsevišķu kategoriju spēlēs, kā, piemēram, *Premier League* spēlēs.

100. Ja absolūtā vērtība ir vērtējuma kritērijs, attiecīgās daļas ir jāskaita kopā līdz ir sasniegta tā robeža, sākot no kuras attiecīgās daļas kļūst par būtiskām daļām. Tādā veidā ir iespējams noteikt, sākot ar kuru brīdi attiecīgās daļas ir jāsauc par būtiskām.

101. Datubāzes veidotāja tiesības aizliegt atsevišķas darbības [ar datubāzi], kas ir noteiktas Direktīvas 7. panta 1. punktā, ļauj secināt, ka šīs darbības, t.i., ieguve [iegūšana] un atkārtota izmantošana, ir aizliegtas. Tādēļ vairākos apsvērumos šīs darbības tiek kvalificētas kā “neatļautās [darbības]”⁴⁶.

102. Turpmāk ir jāinterpretē jēdzieni “ieguve [iegūšana]” un “atkārtota izmantošana”. Tādēļ ir jāsniedz interpretācija Direktīvas 7. panta 1. punktā norādītajām tiesiskajām definīcijām. Šajā sakarā jāatceras Direktīvas mērķis — ieviest jauna veida tiesības ar nosacījumu, ka tās tiek ņemtas vērā šo divu jēdzienu interpretācijā.

103. Datubāzes satura lietotāja mērķis vai nodoms nekādā veidā neskar šīs divas aizliegtās darbības. Tādējādi nav nozīmes tam, vai izmantošana ir komerciāla, vai nav. Noteicošas ir tikai abās tiesiskajās definīcijās pieminētās īpašības.

46 — Skat., piemēram, 41., 42., 45. un 46. apsvērumu.

104. Atšķirībā no 7. panta 5. punktā paredzētā abas aizliegtās darbības ir ne tikai atkārtotās un sistemātiskās darbības. Atbilstoši 1. punktam aizliegtajām darbībām ir jāattiecas uz datubāzes satura būtisko daļu, jo Kopieniu likumdevējs tās pakļauj ne tik stingriem nosacījumiem kā 5. punktā noteiktās darbības attiecībā uz nebūtiskām [datubāzes satura] daļām.

105. Šajā sakarā jāvērs uzmanība uz kļūdu Direktīvas konstrukcijā⁴⁷. Tāpēc, ka 7. panta 2. punktā esošās tiesiskās definīcijas attiecas vai nu uz visu [datubāzi] vai uz tās būtisko daļu, tajā nevajadzīgi tiek atkārtots jau 1. punktā paredzētais nosacījums. 7. panta 2. punktā esošā tiesiskā definīcija ir pat pretrunā 7. panta 5. punktā ietvertajai [definīcijai]. Faktiski ar 5. punktu [datubāzes] nebūtiskas daļas ieguve [iegūšana] un atkārtota izmantošana ir aizliegta. Ja jēdzieni ieguve [iegūšana] un atkārtota izmantošana tiek interpretēti, ņemot vērā tiesisko definīciju 7. panta 2. punktā, tad rezultātā ar 7. panta 5. punktu atsevišķas darbības ar [datubāzes] nebūtiskām daļām nav aizliegtas, ja vien šīs darbības attiecas uz visu [datubāzi] vai tās būtisko daļu.

106. Vairāki tiesvedības dalībnieki uzsvēra arī konkurences aspektu. Šis aspekts jāizvēr-

tē, ņemot vērā to, ka Direktīvas galīgā versija neietver sākotnējo Komisijas paredzēto normu par obligāto licenču izsniegšanu.

107. Datubāzu veidotāju tiesību plašas aizsardzības pretinieki domā, ka šī aizsardzība var radīt monopolus, jo īpaši to datu gadījumos, kuri līdz šim bija brīvi pieejami; tādējādi dominējošā stāvoklī esošs [datubāzes] veidotājs varētu to ļaunprātīgi izmantot. Šajā sakarā jāatgādina, ka Direktīva neizslēdz no primāriem un atvasinātiem tiesību aktiem izrietošu konkurences normu piemērošanu. Datubāzu veidotāju pret konkurenci vērstās darbības ir pakļautas šīm normām. Šis secinājums izriet vienlaicīgi no Direktīvas četrdesmit septītā apsvēruma un no 16. panta 3. punkta, atbilstoši kuriem Komisija pārbauda, vai *sui generis* tiesību piemērošana ir izraisījusi dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vai citus brīvas konkurences ierobežojumus.

108. Šajā tiesvedībā tika izvirzīts arī jautājums par brīvi pieejamu datu tiesisko režīmu. Valdības, kas iestājās tiesvedībā, attiecībā uz šo jautājumu nepārprotami uzskata, ka Direktīva publiskus datus neaizsargā.

109. Par šo jautājumu, pirmkārt, jāuzsver, ka aizsargāts tiek tikai datubāzu saturs, nevis

47 — Skat. Koumantos (minēts 16. zemsvirtras piezīmē), 121. lpp.

dati. Risku, ka aizsargāti tiek arī datubāzē ietvertie dati, var, no vienas puses, samazināt, šajā jautājumā šauri interpretējot Direktīvu, kā to iesakām šajā lietā. No otras puses, pastāv pienākums konkrētās lietās izmantot valsts un Kopienų konkurences normas.

110. Runājot par to datu aizsardzību, kuri veido datu lietotājam nezināmas datubāzes saturu, jāuzsver, ka Direktīva aizliedz tikai dažas darbības: ieguvī [iegūšanu] un atkārtotu izmantošanu.

111. Lai gan aizliegums iegūt [datubāzes saturu] nozīmē, ka datubāzes pastāvēšana ir zināma, tas tā nav atkārtotas izmantošanas gadījumā. Tādēļ pie šīs problemātikas būs jāatgriežas tad, kad izskatīsim jautājumu par atkārtotu izmantošanu.

a) Jēdziens “ieguve [iegūšana]” Direktīvas 7. panta nozīmē

112. Direktīvas 7. panta 1. punkta jēdziens “ieguve [iegūšana]” ir jāinterpretē, balstoties uz juridisko definīciju 7. panta 2. punkta a) apakšpunktā.

113. Pirmais elements ir datubāzes satura vai būtiskas tā daļas īslaicīga vai pastāvīga pārvietošana uz citu datu nesēju. Jēdziens “iebkādiem paņēmiem un iebkurā formā” ļauj secināt, ka Kopienų likumdevējs jēdzienam “ieguve [iegūšana]” ir piešķīris plašu nozīmi.

114. Tātad tas attiecas ne tikai uz pārvietošanu uz citu tāda paša veida datu nesēju⁴⁸, bet arī uz pārvietošanu uz cita veida datu nesēju⁴⁹. Neiedziļinoties normas saturā, šķiet, ka tas ietver arī jēdzienu “ieguve [iegūšana]”.

115. Bez tam “ieguvi [iegūšanu]” acīmredzot nevar saprast tādā veidā, ka aizlieguma dēļ iegūtās [datubāzes] daļas datubāzē vairs apkopot nevar. Tomēr “ieguvi [iegūšanu]” nevar interpretēt tik plaši, lai tā ietvertu arī netiešu datu pārvietošanu. Tieši pretēji, Direktīvā tiek pieprasīta tiešu datu pārvietošana uz citu datu nesēju. Pretēji tam, kas notiek “atkārtotas izmantošanas” gadījumā, šajā lietā nav neviena publiska aspekta. Pietiek ar privātu pārvietošanu.

48 — V. Lewiński (minēta 13. zemsvītras piezīmē), 19. punkts attiecībā uz 7. pantu.

49 — Gaster (minēts 8. zemsvītras piezīmē), 512. punkts.

116. Attiecībā uz otro elementu, t.i., datubāzes objektu ("visu [datubāzi] vai tās būtisko daļu") ir jānorāda uz apsvērumiem, kas ir izvirzīti par [datubāzes daļas] būtiskumu.

tung"), Kapienu likumdevējs skaidri vēlējās norādīt, ka aizsardzībai jāattiecas arī uz nekomerciālas izmantošanas darbībām.

117. Valsts tiesām jāpiemēro iepriekš minētie kritēriji atbilstoši pamata procedūras faktiskajiem apstākļiem.

120. Kā to parāda jēdziens "cita pārraides forma" juridiskās definīcijas [beigās], tajā uzskaitītie atkārtotas izmantošanas līdzekļi — "eksemplāru izplatīšana", "iznomāšana" un "pārraide tiešsaistē" — nav jāsaprot kā vienkārši neizsmeļošs uzskaitījums.

b) Jēdziens "atkārtota izmantošana" Direktīvas 7. panta nozīmē

121. Šaubu gadījumā jēdziens "nodot rīcībā" ir jāinterpretē plaši⁵⁰, uz ko norāda vārdi "cita forma" 7. panta 2. punkta b) apakšpunktā. Tas savukārt neattiecas uz vienkāršām idejām⁵¹ vai informācijas izpēti, kas balstās uz datubāzi⁵².

118. No Direktīvas 7. panta 2. punkta b) apakšpunkta tiesiskās definīcijas izriet, ka atkārtota izmantošana attiecas uz [datu] nodošanu sabiedrības rīcībā.

122. Vairāki lietas dalībnieki uzskata, ka šie dati ir publiski zināmi. Valsts tiesai ir jāizlemj, vai tas tā ir šajā gadījumā, ņemot vērā konkrētos apstākļus.

119. Apzināti izmantojot jēdzienu "atkārtota izmantošana" ("*Weiterverwendung*"), nevis "otrreizēja ekspluatācija" ("*Weiterverwer-*

50 — V. Lewinski (minēta 13. zemsvitras piezīmē), 27. punkts attiecībā uz 7. pantu.

51 — V. Lewinski (minēta 13. zemsvitras piezīmē), 31. punkts attiecībā uz 7. pantu.

52 — Grützmacher (minēts 16. zemsvitras piezīmē), 336. lpp.

123. Pat ja valsts tiesa secina, ka tās rīcībā ir publiski zināmi dati, tas tomēr neizslēdz to, ka tiek aizsargātas arī tādas datubāzes daļas, kuras satur publiski zināmus datus.

neatkarīgu avotu, kā, piemēram, masu medijiem vai internetu, nevis uz pašu datubāzes saturu. Atšķirībā no ieguves [iegūšanas] atkārtotā izmantošana attiecas arī uz netiesīgiem līdzekļiem datubāzes satura iegūšanai. Jēdziens “pārtraide” ir jāinterpretē plaši⁵³.

124. Direktīvas 7. panta 2. punkta b) apakšpunkts ietver arī normu par tiesību izbeigšanos. Šī izbeigšanās notiek tikai pie pašiem nosacījumiem. Viens no šādiem nosacījumiem ir “pirmā datubāzes eksemplāra pārdošana”. No tā var secināt, ka tiesības izbeidzas pie šādiem faktiskiem nosacījumiem. Citā veidā veikta atkārtota izmantošana, kas nav eksemplāra pārdošana, tiesības neizbeidz. Četrdesmit trešais apsvērums skaidri precīzē pārraidi tiešsaistē. Tādējādi *sui generis* aizsardzība attiecas ne tikai uz “pirmā datubāzes eksemplāra nodošanu sabiedrības rīcībā”.

126. Norādītie kritēriji valsts tiesai ir jāpiemēro konkrētajā pamata prāvas gadījumā.

125. Tā kā Direktīva nenosaka darbību skaitu, kas būtu jāveic pēc pirmās “nodošanas sabiedrības rīcībā”, tad šim skaitam nav nozīmes. Tādējādi, ja darbība attiecas uz datubāzes satura būtisku daļu, tā tiek arī aizsargāta tad, ja tā ir veikta, balstoties uz

127. Papildus prejudiciālajiem jautājumiem jāuzsver, ka gadījumā ar nebūtiskajām [datubāzes] daļām ir jāpārbauda, vai ir bijusi nebūtisko daļu ieguve [iegūšana] un/vai atkārtota izmantošana (šajā sakarā skat. atbilstošos apsvērumus manos secinājumos lietās C-203/02, C-338/02 un C-444/02).

⁵³ — V. Lewinski (minēta 13. zemsvītras piezīmē), 38. punkts attiecībā uz 7. pantu.

VII — Secinājumi

128. Piedāvāju Tiesai uz prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvas 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību 7. panta 1. punktā ietvertais nosacījums par prasību pēc saiknes starp ieguldījumu datubāzē un datubāzes izveidi ir jāinterpretē tādā veidā, ka šajā gadījumā “iegūšanas” un “iegūšanas, kas liecina par ieguldījumu pastāvēšanu”, kontekstā šis ieguldījums iekļauj pat spēļu datumu noteikšanu un datus par pretinieku komandu “pāriem” un ka spēļu plānojuma izveidošana ietver arī tādus ieguldījumus, kuri nav jāņem vērā, izvērtējot aizsardzības kritēriju izpildi;
- 2) Direktīvā paredzētā aizsardzība pret datu iegūvi [iegūšanu] vai atkārtotu izmantošanu ir jāsaprot tādā veidā, ka personas, kas nav spēļu plānojuma autori, tajā ietvertos datus bez atļaujas nevar izmantot derību organizēšanai vai citiem komerciāliem mērķiem;
- 3) Datubāzes satura būtiska daļa, kas vērtējama kvalitātes vai kvantitātes aspektā Direktīvas nozīmē, var būt skarta arī tad, ja iegūtie spēļu plānojuma dati — vajadzīgā bāze katras nedēļas izplatāmajiem derību biļeteniem — tiek izmantoti tikai vienu reizi nedēļā un ja šos spēļu datus pastāvīgi visas sporta sezonas laikā iegūst un pārbauda no citiem avotiem, kas nav datubāzes veidotājs.